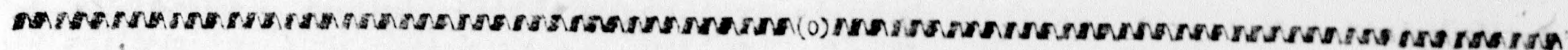

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Mártzius' 2dikán, 1824.

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Alsó-Háznak Febr. 4dikei ülésébe, a' mint már franczia levelek szerint említettünk, Hill Úr megvivé a' Biztoság' tudósítását a' Királynak teendő köszönet felől. Ez alkalmatossággal Hobhouse Úr néhány kérdéseket intézett Canning Úrhoz, kinyilatkoztatván, hogy a' mit a' köszönő-írás Angliának külső Politicájára nézve magában foglal, mind az ellen protestálnia kelletik, 's különösen arról panaszkodott, hogy Canning Úr nem magyarázta-ki magát elegendően Amerika felől, 's ezzel, a' mint látszik a' többi Minisztereknek kívánt szolgálatjokra lenni, kiának kétség kívül nagyon okos reá, hogy ezen tárgyra nézve halgassanak. „Canning Úr“ mond a' Beszélő „azt állítá, hogy Anglia időt kíván barátságból engedni Spanyol Országnak, Amerikai tartományainak újabbi elfoglalására. Azt tartom, hogy ha a' Spanyol Király idegen segítség nélkül igazgathatná Európai Országát, lehetne neki időt engedni arra nézve, hogy minden segéd kútfejeinek használásával, próbát tegyen Amerikai Coloniái ellen. De vallyon akarta e Canning Úr azt is mondani, hogy míg 70,000 Franczia őrzi királyi-székén a' spanyol Királyt, 's Országának nevezetesebb erőseiben franczia seregek vagynak, Ferdinand addig is olly erőben lenne, hogy tulajdon seregeit küldhetné Amerikába? akarta e azt is mondani, hogy Anglia meg fogná engedni, hogy Amerikába had küldessék, míg Spanyol Országban fran-

czia seregek lennének?“ Hobhouse Úr arról is panaszkodott továbbá, hogy Canning Úr nem jelenté-ki, micsoda választ vevé Chateaubriand Úrtól azon kérdésre: „meddig maradnának Spanyol Országban a' franczia seregek?“ Kívánta végre tudni, mi okból bocsáttatott-ki utóbb a' tudva lévő Proclamatio a' Jóniai szigeten. Ezen Proclamatiót, melly két szigetet 30 napi Contumácia alá vet, azért nevezi különösnek Hobhouse Úr, mivel maga Szír Maitland is tetemesen vétett a' Contumácia ellen, 's mindenkor a' Görögök ellen tett rendszabásokat, a' Törököl' kegyetlenkedéseit pedig egészen elhalgatta. (Canning Úrnak, ezen észrevételekre adott feleleteit láttuk a' XVd. számban.) — Oberster Palmer fonáknaak 's menthetetlennek nevezé Anglia' Politicáját Spanyol Országra nézve. „Mi a' gyümölcse“ mond ő „ezen nagy bölcsességű Politicának? Az, hogy az egész Világ Anglia ellen van, és hogy csak nem minden Igazgatások és Nemzetek útálják Angliát. Az Európai Igazgatások gyűlölik Angliát, mint a' nyomtatás szabadságával egyedül bíró Nemzetet, gyűlölik nemkülönben a' Nemzetek is, minthogy Anglia minden a' szabadságért viselt hadaknak változhatatlanul ellenek volt, melyek Francia Országban a' pártosság oltá, Déli-Amerikában, Olasz-Görög- és Spanyol Országokban folytattattak. E' szerint Anglia, Miniszterei systemájának következésében, az egész emberi nemzetiségnek ellenségévé leve. A' szárazai Hatalmasságok' Miniszterei menthetők; de

Anglia' Minisztereit nem lehet menteni, mint a' kik nem rabszolgák, hanem a' Korona' és Nép' Tyranusai, még pedig a' leggyalázatosabbak, mellyekkel csak a' világ valaha nyomorgattatott. Még a' Spanyol Király maga sem vétkezett annyira az emberiség ellen, mint ezek; mert az ő maga viselete egyezett az isteni jusokról való megfogásaival; de hol találják consequentiát vagy emberiséget a' mi Minisztereinkben? Ha magokat minden tétovázás nélkül kinyilatkoztassák Spanyol Ország ellen, akkor azon Országban nem lett volna háború. De mi volt az ánglus Miniszternek finom Politicája, — kinek szíve, mint maga mondja, olly hevesen vér az emberiségért — egyéb, minthogy uralkodó Neutralitása által zűrzavart szerezzen Spanyol Országban, 's célta érvén erre nézve, 's a' szanakozásra méltó Spanyol Ország a' legnagyobb nyomorúságba taszítván, most már Francia Országot akarja gátolni győzedelmei gyümölcseinek aratásában.

Londoni Ujság-levelek közlik azon szerződést, melly az Ausztriai Császár és Angliai Király Ő Felsegek között, az Ausztriai költsönözésre nézve, Bécsben Nov. 17d. 1823 köttetett. A' szerződés' szavai ezek:

„Ő Felsegek, az Ausztriai Császár és Ánglus Király azon hasonló kívánságtól lelkesítettvén, hogy az Ausztriai költsönvételre nézve tökéletes egyességre lépjenek, 's azon egész adósság, melly ezen nevezett alatt Ausztriát nyomja lefizettessék, e' végből meghatározták, hogy ezen dolgot bizonyos szerződésnél fogva hajtának végre, melly szerződés' készítésére 's végbevételére, mind két részről Meghatalmazottjaikká kinevezék, Ő Felsege az Ausztriai Császár, Herceg Metternich-Winneburg Clemens Venczel Lothár Urat, Ochsenhau-

seni Herczeget 's a' t. 's a' t., Aranygyapjas Vitézt, sz. István Rende Nagykeresztését, a' Polgári érdem arany-jelének, 's Jeruzsálemi sz. János Rende keresztijének birtokosát 's a' t. 's a' t., valóságos belső Titkos Tanácsost, Cs. K. Kamarást, Status és Conferentiás Minisztert, Ő Cs. K. Felsege' Házi-Udvari- és Status Cancelláriusát; Ő Nagy-Britannia Felsege pedig Gordon Róbert Urat, kik meghatalmaztatásaikat egymásközött kicserélvén, a' következő pontokban megegyezének:

1. Czikkely. Ő Felsege az Ausztriai Császár kötelezi magát, hogy az Ausztriai költsönözés nevezte alatt lévő öszveséges keresetekben, a' Britanniai Kincstárnak 2,500,000 font Sterlingeit fizet.

2. Czikk. Ezen 2,500,000 font Sterlingből álló summát a' Britanniai Kincstárnak, az Ausztriai Igazgatás' nevében és részéről, a' Baring, Reid és Irving, 's a' Rothschild Londoni Házak fogják kifizetni azon feltételek szerint, mellyeket a' Nagy-Britannia Igazgatás elfogadott.

3. Czikk. Mihelyt jelenvaló szerződést az illető Felsegek helybe fogják hagyni, Ő Nagy-Britanniai Felsegének Meghatalmazottja azon személyeknek kiket Ő Császári Felsege arra nézve megfog nevezni, mind azon eredeti levelezéseket 's öszveséges császári kötelező leveleket által fogja adni, mellyek Ő Nagy-Britanniai Felsege Igazgatásának birtokában valának az Ausztriai költsönvétel oltá; 's Ő Nagy Britanniai Felsegének Igazgatása kezességet vállal mind azon keresetekről, mellyek Ausztriára nézve Anglia részéről támasztathatnának.

4. Czikk. Nyilván meghatároztatik, hogy jelenvaló szerződés erejénél fogva, az Ausztriai költsönözéssel egybekötésben lévő minden költsönös pénzbeli keresetek ezennel semmivé tétetnek és teljesen eltöröltetnek.

5. Cikk. Jelenvaló szerződés hat hetek lefolytában, vagy ha lehetséges még előbb helybehagyattassék, 's a' helybehagyási-levelek Londonban kicseréltessenek. Ennek hitelességére nézve, mind két Meghatalmazottak, kezek aláírásával 's pecsétjekkel erősíték meg ezen szerződést. Költ Bécsben, Nov. 17d. 1823.

(L.S.) Metternich.

(L.S.) Gordon.

Ezen szerződésre nézve, jelentette James Úr az Alsó-Házban, hogy csudálkozik rajta, hogy azt a' Király a' nélkül helybehagyá, hogy előbb a' Ház tanácskozása alá bocsátotta volna. James Úr ezen cselekedetet ellenkezőnek tartja a' Constitutióval, 's azt mondja hogy a' mit Canning Úr ezen tekintetben tenni merészelt, azt még Pitt sem merte volna cselekedni midőn hatalmának legfelső fokán állott is. Canning Úr erre azt felelte, hogy itten a' Korona csupán elsőégi jussát gyakorlá, 's ha James Úr erre nézve valamely mozdítást kívánna tenni, tenné azt majd alkalmasabb időben. James Úr azt visszazonozá, hogy ha a' Miniszterek a' Háznak megegyezése nélkül pénzbeli foglalatosságokat vállalnának magokra, úgy rövid időn ugyan annak helybehagyása nélkül, adót is vehetnének a' népre. Különben ezen dologra nézve nem jelentette, hogy felőle ezentúl értekezni kívánna. — Az Alsó-Ház Febr. 9dra tette egybegyűlését, melly napon semmi nevezetes dolog nem adá elé magát. — A' Felső-Házban Marquis Lansdown úgy szóllott, hogy hajlandó lenne a' Miniszterekhez, hogy ha ezek hajlandóknak mutatnák magokat Déli-Amerika függetlenségének megismerésére, mellyet a' józan Politica kíván; 's mint-hogy ő ezen megismerést Angliának kereskedési hasznaira nézve igen sürgetőnek tartja, azt kíváná, hogy az teljes-

séggel ne halasztatnék. Kinyilatkoztatván a' Miniszterek, hogy választ várnak erre nézve a' Madriti Udvarból, és hogy a' Déli-Amerikába küldetett Consulok tudósításainak is rövid időn meg kell érkezniük, reményleni lehet hogy ezen fontos tárgyban nyilatkoztatásokat is fognak majd tenni a' Ház előtt. De ha Mártzius hónapjáról elmaradnának ezen nyilatkoztatások, úgy ő azt fogná sürgetni, hogy kérni kell Ő Felségét, hogy a' spanyol Coloniák függetlenségének teljes megismerésére nézve szükséges rendszabások vétetnének-elő.

Spanyol Amerika.

Oct. első napjaig terjedő Limai Ujságok, mellyek Febr. 13d. érkezének-meg Londonba, egy Decrétumot közölnek, mellyből megtetszik, hogy a' Congressus által az ezzel újat húzott letéte-tett Praesidens Riva-Aguero, még mind egyre ellenkezik Truxillóban a' Limai Igazgatás' felsőségi jussaival és hogy et-től Bolívar azt az útasítást vette, hódolatná-meg azon felekezetet, mellynek feje Aguero.

Ugyan ezen Ujságok közölnek egy Zepitai hivatalos-levelet is Aug. 26dikáról, melly a' Spanyolokon az előtt való nap vett győzedelmet jelenti. Ezen győzedelem által nagy darab föld elszakadt a' spanyol uradalom alól, 's azon gazdag tartományok' elvesztése, mellyekből az említett darab föld áll, halalos dőfés leszen a' spanyol seregekre nézve, mint a' mellyek az élelmet és penzt azokból kapták. — Említett hivatalos levélnek foglalatja ide megyen-ki: „Megtudván Szanta-Cruz, hogy Valdez 1800 emberrel közelget, Oberster Cerdanának, ki Pomatában feküdt azt parancsolta, közelítene a' Desaquaderóhoz, 's ő maga is elindult ezen víz felé

egy Vadász Batalionnal és egy Svadron Huszárral. Aug. 23d. megérkezett Szanta-Cruz a' nevezett folyóvíz hídjánál, 's ottan magát védelmezési állapotba helyezteté, míg a' következő két nap várt seregei is megjövénék. Ekkor 1300 emberből álló csapatjával elindult az ellenség ellen, mellyet Zepita szomszédságában hitt lenni, a' melly várost azért meg is szállta, 's a' híd' védelmére 2 ágyút 's minden Batalionból két Compániát hagyott. Gen. Szanta-Cruznak előserege két órai menetel után reá bukkant az ellenségre, melly a' fő csapatnak későbbi érkezése miatt időt nyert magának a' hátravonulásra. Az ellenség a' város alatt várta a' Perui seregeket, 's Szanta-Cruz magát arra határozá hogy az ellenséget, bár ha az egy harmad részszel haladta is az ő erejét, megtámadja. A' Peruiak' ütközet-lineája egy síkon volt, a' Legio' Bataliona a' jobb szárnyát, a' 4d. Batalion a' közép-pontot formálta, 's a' Vadászok a' balszárnyán állottak. Az úgynevezett „Győzők“ Bataliona tartalékul állítatott, a' 3d. Svadron a' jobb, a' 2d. a' bal oldalt fedezte, 's a' közép-ponton kiállított két ágyúk ügyesen tüzelének. Az ellenség visszavonta a' Lineán túl 400 főből álló Lovasságát, 's egy dombról visszonozta tüzelésünket; az ellenséges Gyalogság, melly 1400 emberből állott, a' domb' aljában fogott helyet. Megtámadván ezen helyezetben a' Spanyolokat a' Függetlenek, azokat a' síkra szoríták, és semmivé tevék. A' győzedelemnek kimenetele az leve, hogy spanyol részről 100 ember esett-el 's 1814 jutott fogságra ezenkívül 240 pus-kát, 52 lovat 's t. f. tevénék zsákmányokul a' Peruiak, kiknek részéről csupán 28 ember esett-el és 84 sebesített-meg.“

A' Cnurier, melly a' feljebb említett kivonásokat közli a' Limai Ujsagokból,

közlésére ezen észrevételeket teszi: „Limai Levelezőnkől Oct. 4dikéig terjedő Perui tudósításokat vevénk. A' Zepitai ütközetben megveretett spanyol seregek Valdez vezérlése alatt, Vice-Király La Szerna' osztályához vonulának Puno felé. De mivel Gen. Sucre ugyancsak Puno-nak tartott segéd seregeivel, azt lehet várni, hogy La Szerna és Valdez, Szanta-Cruz és Sucre Generálisok által körülkerítettén, vagy megadják magokat, vagy semmivé tétetnek. Levelezőjink olly reménységgel vagynak, hogy mind a' mellett is hogy a' Congressus Decrétumot bocsátott-ki Auguero ellen, mellynél fogva Bolívar a' Szabadító meghatalmazatik hogy rajta fegyverrel vegyen erőt, a' dolog még is alkalmásint jó szerint fog végrehajtatni; minthogy két Deputátusok Truxillóba szándekoznak, hogy Riva-Aguerót más gondolatokra vegyék.“

B r a s i l i a.

Bahiából Dec. 17d., Pernambuco-ból azon hónap 31d. indult levelek, mellyek Londonba Febr. 16d. érkezének, jelentik, hogy előbbi városban a' Rio de Janeiroi történetek' hallására némelly személyek bizonyos Protestatiót készítettek, mellyben a' Császár' magaviseletét 's a' gyűlés eloszlattatását kárhoztatják. Hanem Decemb. 17d. egybehívta a' helybeli Igazgatás a' Bahiai előkelő lakosakat hogy tanácskoznának minémű rendszabásokhoz kellenék' efféle környülállások között nyúlni, 's ezen gyűlésben elvégeztetett hogy az említett Protestatiót semmibe kell venni. Ecce azon személyek, mellyek annak neneveiket aláírák, a' gyűléshez folyamodának leginkább azon czélból hogy magokviséletét megigazítának, annak mentségéül azt hozván-fel, hogy a' tulajdonképen való környülállások felől rosszúl lettek

volna tudósíttatva. Ugy látszik hogy Bahiában számosan vagynak a' Császár részén, 's nem igen lehet tőle tartani hogy a' csendesség egy könnyen megzavartatnék.

B é c s.

Olly reménységgel lévén, hogy ha szintén bizonyos okokra való nézve valamivel elkészt is ezen tudósítás, Erdemes Olvasóink előtt mindazáltal nem léssen kedvetlen dolog annak előadása, miképen inneplette légyen meg, a' Cs. K. különös kegyelemből itten felállított Protestansok Theologiai Intézete Felséges Fundálójának, 's kegyelmes Ápolgatójának születése napját közelébb ebben az esztendőben is. Valamint itt helyben a' Birodalom Fő-Városában, minden keresztyén felekezetek' Templomaikban, a' közönséges ájtatosságok, és az Ő Felségek becses életükért az Egek Urához bocsátott buzgó könyörgések, az azon jeles napot megelőzőt Vasárnapon tartattak: úgy a' fels. Udvarnál is három nagy-tisztelet-tételnek nevezetes napja vala Febr. 8d. napja, a' mellyen volt a' szokott új esztendei udvari nagy Gála is, 's egyszersmind a' fels. Császárné születésének 32d., és a' felséges Uralkodó születésének 56d. örvendetes napjai, különös nagy pompával együtt innepeltettek. Ezen közönséges örömben is részt vettek az említett Intézetnek minden Tagjai, egyesítvén buzgó óhajtásaikat minden hív Jobbágyok óhajtásaikkal. De ezt a' csendes tiszteletet csak magában most sem tartottak elegendőnek, midőn most harmadszor lehetett szerencsések szembentünőbbképen is a' fels. Uralkodó, 's az egész fels. Cs. Kir. uralkodó Haz iránt viseltető belső tiszteleteknek nyilvánvaló jeleit adni, mellyre magokat újobban is elköteleztet-

ve érzették, Ő Felségének azon valóban atyai gondoskodásának, és Cs. K. kegyelmességének újabb bizonyosága által, melly szerint Ő Felsége a' mult esztendő végével 30 szegény sorsú Protestans Ifjaknak a' Státus Cassájából szép Stipendiumokat is méltóztatott kegyelmesen rendelni. A' háládatos érzés, a' belső tisztelet, és az önként való hódolás nagy számmal egybegyűjtötte az említett hónapnak 12d. napján az Intézetnek legnagyobb szalájában, mellyet az Ő Felsége jól eltalált mejj-képe ékesíteit, a' Cs. K. Protest. Consistoriumok Tanácsosait, valamint a' Protest. Gyülekezetek' főbb rangú Tagjait, és más 's több nagy tekintetű idegen vendégeket is; a' hol a' Fő Tiszt. Superintendens és Director Wächter János Úr, és a' N. T. Professor Urak Tanítványaikkal együtt megjelentek. — A' csendes halgatást 's várakozást félbe szakasztotta a' Fő Tiszt. Director Úrnak ezen alkalmatosságra intéztetett fontos beszéde, mellyben német nyelven nem csak egyenes célját adta elő ezen különös inneplésnek, hanem azt is fontosán megmutogatta, hogy a' Vallás Tanítójának nem elég csak a' szükséges Tudományokban eléggé járatosnak, és fedhetetlen jó erkölcsű embernek lenni (a' melly tárgyakról más hasonló alkalmatossággal tudósan 's hatatosan értekezett volt); hanem ezek mellett szükség, hogy maga is különösen vallásos ember légyen, a' kinek szívét a' vallásos szent érzések, és kegyes indulatok melegítsék; hogy ezzel a' szent tüzrel a' Halgatók szivekben is felgerjeszthessék, 's fel is tarthassák azt a' buzgó szent indulatot, a' melly itt alatt a' halandónak legdrágább és legillendőbb ékessége. Végre előszámlálta a' fels. Uralkodónak azon kegyelmeit, a' mellyekben már eddig is részesült ezen Intézet, és a' mellyek újabb ösztönül

szolgálhatnak arra, hogy ennck Tagjai az Ő Felsége további kegyelmeire is minden tekintetben méltókká igyekeznek magokat tenni. Ezek után harmas szerencsés éljen kívánással rekesztette-bé mélységes tisztelettel a' Fő Tiszt. Director Úr ezen beszédét, a' mellyet buzgó óhajtásokkal minden jelenlévők egyező tiszta szívvel viszonzottak. — A' Tanuló Ifjúság részéről, az ő egyező buzgó érzéseiket egy szép deák Oratióban fejezte-ki T. Kiszely János Úr (a' Theolog. Tudom. 3dik eszt Hálgtója); 's ugyan azokat derék deák versekben zengedeztette T. Gotschaltovszky Mihály Úr 1ső eszt. Theol. Candidatus; 's végre egy jól kidolgozott felemelkedett német Odában buzogta-ki T. Töpler Gottlieb Úr 2dik esztendő Theologus. — Ezen különös alkalmatosságra a' szokott Programmat N. Tiszt. Professor Wenrich György Úr készítette, mellyben a' Görögök Rhapsodiáiról ismeretes széles és nyomos tudománnyal és ékes Római deáksággal értekezett, a' melly a' felséges Uralkodónak benyújtván, ezen különös inneplésről Ő Felsége a' Fő Tiszt. Director Úr által ez úttal is tudósíttatott. — (Ezen Intézetnek mostani állapotjáról, valamint az említett Stipendiumokról is közelébb-bővebb tudósítást fogunk közölni).

*Mártz. 1. a' Státus-papiró-
sainak közép-árrok:*

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 90 5/16
Ugyan az 2 1/2 pCtmal 45 Sorsvonásos Költsön
1820-ról C. P. Ugyan az 1821ről 100f. C. P. 120 1/6
1/8, Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 44 1/2,
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actie
98 9/10 for. C. P. Cs. Arany —

H o m o n n á r ó l, Febr. 13d. A' hideg és terméketlen Karpatus hegyei alatt lakozók, kedves Hazánk feállításától kezdve, koronás Fejedelmekhez tantoríthatatlan hívséggel ragaszkodtak, azt minden viszontagságokban megtartották, 's mindenkor elragadtatással bébizonyították. Ezen koronás Fejedelmekhez vonzó 's velek született hívségre, sok híres tettekről, Fejedelmeknek 's Hazájoknak számtalanszor bébizonyított hívségekről híres és emlékezetes Földes Uraknak példájok, azoknak Tisztjeiknek koronás Fejedelmekhez kimutatott hív ragaszkodások, és a' Lelki-Pásztoroknak arra törekedő fáradhatatlan tanítások által ösztönöztettek és szakadatlanul elragadtattak. Ezen hívségnek bébizonyítására semmi alkalmatosságot el nem mulasztván, a' lakásokat öszveszorító meredek hegyek között is, midőn egyéb alkalmatosságok nincsen, Felséges Fejedelmek' születése napján, hívségek' árjától elragadtatva, annak, 's felséges Háza' hosszú és boldog életéért, szerencsés uralkodásáért, a' messze tájékokról öszvejővén, a' Királyok Királyának legbuzgóbban esedeznek. Ezt esztendőről esztendőre is el nem mulasztván, tegnapi napon pedig legnagyobb számmal, örömmel, elragadtatással, ajtatossággal, 's majd erejüket feljúlhaladó fényességgel végbevitték: mert itten Homonnán sokan egybeseregelve, Abbatialis Mise alatt, mellyet Fő-Tiszt. Baldószky Mihály Úr Al-Esperest és Apátur, számos Adstansokkal, dob és trombiták harsogása, és most itten kvártélyozó Fridrik Wilhelm Király' Ns. Huszár Regimentjebeli Tisztek és köz Vitézek tisztekedése közben elénekelt, Felséges Uralkodójok' és felséges Háza' hosszú életéért, holdog és csendes uralkodásáért az Egek' Urához buzgón fohászkodtak.

Ezek' végével tisztelt Fő Tiszt. Baldószky Mihály Apátur és Tek. Kutha Antal Úr Mélt. Gróf Csaky Vincze Antal Jussai' Directora és több T. N. Vármegyék Tablabilirája által, ki a' szent Mise alatt tisztelkedő köz Vitézeknek fejenként egy-egy icceze bort osztatott-ki, számos úri Vendégek megvendégeltetvén, ebédkezés közben Felséges Uralkodóknak és felséges Hazának szerencsés és hosszú életékért számos poharak kiürítettek. Estve pedig a' város kivilágosított.

A' Hazai Tudósítások Febr. 25d. ezeket közlik: „Ő Cs. K. Felsége Veiszkopf Mihály Urat, eddig a' Váci Püspöki Megyében fekvő Gedellő Mező-városának volt Plebánusát, az ő különös érdemeire nézve, néhai Fő Tiszt. Stettner Bernát Úr' halála által megüresült Hatvani Prépostságra e' f. eszt. Jan. 3d. költ királyi Decrétum által kinevezni kegyelmes méltóztatott, melly fényes egyházi hivatalába e' f. h. 25d. a' Nagy Mélt. kir. Magyar Udvari Kamaránál a' szokott szertartások szerint bé is iktatott.“

„Ő Cs. K. Felsége Schedius Lajos Eduard Urat, a' Magyar Universitásnál lévő Tek. Schedius Lajos nagyérdemű Professor Úrnak, jeles készületű's tehetségű fíjat, kegyelmes tekintetbe vévén Ns. Pest Vármegyénél a' Notáriuságban, és a' kir. Magyar Helytartó Tanácsnál tiszteletbeli Practicánságban megbizonyított dicséretes maga alkalmaztatását, ugyan a' Magyar kir. Helytartó Tanácsnál tiszteletbeli Concipistává nevezni méltóztatott.“

„Az Esztergomi Érsekségnek az 1824d. esztendőre ismét igen csinosan kiadatott Egyházi Lajstroma (Schematismus) szerint a' 37 Vice-Esperestségekben talatnak 469 Plebániák és 213 Káplánságok. Az ifjú Papság áll 182 személyből. Az egész Érsekségbeli Lelkek' száma téssen

746 863 Catholicust; 110,263 Evangelicust; 61,107 Reformatust; 3 520 nem-egyesült Görögöt; 38 198 Zsidót; és így öszveségesen 959 960 lelket. Tehát a' szaporodás 4,357 a' tavalyi számláláshoz képest. Ezen egyházi felszámolás szerint Buda Fő-városában, öszvevévén a' Külső-városokat és Ó-Budát is, tenne a' lelkek' száma 35,360-at; kik közül Catholicusok: 30,428; Evangelicusok: 225; Reformatusok 252; Görög nem-egyesültek: 673; Zsidók 3782. Pesten az egész népességnek, vagy is lelkeknek száma 59,765; kik közül Catholicusok 42,913; Evangelicusok: 1839; Reformatusok: 1452; Görög nem-egyesült Vallásuak: 1102; Zsidók: 3459; és így ezen számolásbeli következesek világosodnak-ki: 1) Pest Városában egyedül a' Catholicusok 7553-mal többen vagynak, mint az egész Budai népesség. 2) Budán az Evangelicusok a' népességnek mintegy 157d. részét teszik, 's a' Várban mint a' fő Plebaniában csak 68-an vagynak; ellenben Pesten a' Reformatusok a' népességnek 35d. részét teszik. 3) A' Görög nem-egyesültek Pesten majd két annyin vagynak, mint Budán. 4) Budán a' Zsidók csak 323-mal vagynak többen mint Pesten: de a' Budaiak is Pesten élődnek.“

E r d é l y.

Nagy-Enyed, Febr. 13d. A' jó nép Atyjának a' szeretett Monarchának tisztelete önként meggyökeresedik a' Polgároknak szívében; és valahol csak alkalmatosság adja-elé magát, forrón ömledéz-ki. Az a' jótévő fény, mellyel a' Fejedelmek a' gondviseléstől körülvétettek, még a' Birodalmak' véghatárait is élesztő sugárokat vet. 'S ott is, az őket alig ismerő népek közt is, a' mennyei hatalomtól nékiek adatott tekintet, az ő kormányokon lefolyó boldogság' ízlése észrevehetetlenül bémát az alattvalóknk ér-

zéseire, 's azt Uralkodójának emlék-innepein édes örömmel buzogja-ki. Melly öröm mindenkor teljesebb, fontosabb, ha egy érdemes Fő Polgár, egy tiszteletes Hazafi vezérli a' nép' kívánságait a' cél felé; ha egy köz szeretetben lévő Előljáró veszi által a' néptől az aldozat tüzeit, 's teszi-le azt a' Trónus lábaihoz. — Ilyen öröm-érzésnek vala bizonyosága a' tegnapi nap, Felséges Fejedelmünk' születése napja, mely itt érzékeny pompával innepeltetett. Reggeli kilencz órakor a' Romano-Cath. Templom' harangjai hirdetétek az innepet; tíz órakor az ezen Ns. Alsó-Fejér Vármegyei Tek. Tisztség a' már az előtt bégyúlt főbb Uraságok, ezen Ns. Város Tek. Tanácsa, a' Város' Hadnagyától vezetettve, a' Ns. Vármegye' Praetorialis épületébe felgyülekezének; a' honnan ezen Ns. Vmegye' új Administratorát, Mélt. Magyar-Monostori L. Báró Kemény Simon Úr Ő Ngát a' R. Cath. Templomba bekísérték; hol a' Jozsef Fő Herczeg' Regementjének, mellynek Stábja itt fekszik, Oberstere, Gróf Szerbeloni is megjelent az itt volt Katona-Tiszt Urakkal; a' nevezett Regement' bandája díszesítette az Isteni-tiszteletet, 's sűrű ágyú lövések elegyedtek közibe. A' szent Mise' végződésével, a' Ref. Templom' harangjai szállaltak-meg Fejedelmünk' tiszteletére, 's az egész gyülekezet az írt rendel által ment a' Ref. Templomba; hol az itteni Ns. Ref. Collégiumi tanuló Ifjúság ének és muzsikával idvezlette az Innepet, ide való Pap Tiszt. Budai János Úr pedig a' célhoz alkalmaztatott beszédet tartott, 's az ő jó kívánsággal teljes Éljen a' Király! Éljen a' Fejedelem! szavait hármaz ágyú lövések elhozták a' Praetorium elől. Így minnekutána a' Felséges Fejedelem hosszas

életéért, boldog uralkodásáért, a' hálás esedezések bényújtattak volna az Egeknek, az írt rendel a' főbb gyülekezet visszakisérte az Administrator Úr Ő Ngát a' Praetorialis háznál lévő szállására. Az hol a' Administrator Bárónak jószívűsége, az itt volt úri Rendeket, a' Vmegyei Tek. Tisztséget, az írt Regement' Obsterét, itt volt Tisztjeivel együtt, a' Város Hadnagyát, a' Ref. Fő Tiszt. Superintendenst, mind két hitű Papokkal, a' Professor Urakkal egyben, hosszú fényes asztalnál megvendéglette. A' Felséges Császár és Császárné, az uralkodó Házért, 's más Nagyokért ürített poharakra mind annyiszor reá-durrogtak a' mozsarak, 's a' köz örömet vidám muzsika is élesztette. Estve a' Város ki volt világosítva, mellyek közt nevezetesebbek voltak a' Praetorialis épületen; ennek kapúja fél hold forma tűz karikában égett, oldalain pedig a' többek közt ezt lehetett láng-betűken olvasni: Vivat. F. I. A' Ref. Collégiumon, mellynek külső egész oldala fénylett, 's a' két végén két koszorúkat tartottak a' kettős sasok lábaikkal, a' koszorúk közt ezen írás lévén: Vivat Franciscus Primus, et Carolina Augusta. A' Tanács-ház is a' Város részéről szépen ki volt világosítva. A' tanuló Ifjúság' bandája estveli hét órakor török-muzsikát tartott a' Praetorium előtt, 's több égő fáklyák világánál zengedeztette az útszákon szeretett Fejedelme iránt való hívségét, tiszteletét. Mind ezeket estve a' Praetorialis Háznál a' nagy szalában, a' Mélt. B. Ő Ngától adatott nagy és víg bál végezte-bé más nap, ugy mint ma reggeli hét órakor. Éljen a' Felséges Monárcha! Éljen a' köz szeretetet bíró Administrator!"